

Sözün sayəsində dünyanı dolaşdım

Əməkdar jurnalist Flora Xəlilzadənin 65 yaşı tamam olur

Onun yazılarını hamı oxuyur. Çünkü nədən, kimdən yazmasına baxmayaraq hər zaman həqiqəti yazar, qəlbindən keçəni yazar, bəlkə də elə bu səbəbdən oxucu rəğbeti qazanır. Xalq şairi Məmməd Arazın poeziya bulağından su içən, professor Qulu Xəlilovdan dərs alan Flora Xəlilzadə başqa cür yaza bilməz.

Müsahibələrində birinde "Mənim ruhumda böyük Məmməd Araz var. Məmməd Arazın anası Cahan xanım mənim bibimdir. Təhsil ala bilməsə də, sinədəftər xanım idi. Bizim nəsildə hər kəsin bir şeir dəftəri var. Amma Məmməd Araz nəslimizin Xan Çinarıdır", - söyləyən Əməkdar jurnalist Flora Xəlilzadə Azərbaycan publisistikasında öz sözünü demiş qələm sahiblərindəndir.

Bu günlərdə 65 yaşını qeyd edəcək sevimli həmkarım haqqında bildiklərimi, oxuduqlarımlı, eşitdiklərimi oxucularla bölməmek istədim.

İyirmi kitaba sığmayan məqalələr

Flora Xəlilzadə 1953-cü il avqustun 23-də Zəngəzur mahalının Sisian (Qarakilsə) rayonunun Urud kəndində dünyaya göz açıb. Vağədi kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indi Bakı Dövlət Universiteti) jurnalistika fakültəsinə qəbul olub. 1977-ci ildə ali təhsilini başa vuraraq "Azərbaycan təbiəti" jurnalında, "Azərbaycan müəllimi" və "Azərbaycan" qəzetlərində fəaliyyət göstərib, "Azərbaycan" qəzetiñin mədəniyyət şöbəsinin müdürü vəzifəsinə irəli çəkilib. Bir müddət "Azərbaycan qadını" jurnalının redaktoru olub. Hazırda İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkətinin "Yadigarlar" verilişinin yaradıcısı, layihə rəhbəri, oğlu Bəhruz Niftəliyevlə birgə aparıcısidir.

Deyilənə görə, uşaq vaxtı anasının iradlarına baxmayaraq hündür ağaclarla dırmanar, özünü yüksəkliliklərdə görmək istəyərmiş.

Elə ölkə mətbuatında da addım-addım irəliləyib, pillə-pillə yüksəlib, yuxusuz gecələri ba-hasına ad-san qazanıb Flora Xəlilzadə. İlk qələm təcrübəsindən sevilməyə başlayan Flora xanım nə öyrənməkdən usanıb, nə də yazıb-yaratmaqdən. O, gördüyü işin qarşılığında heç vaxt kimdənsə ne isə ummayıb. Yazmayı, özü də yaxşı yazmayı özünə bir jurnalist olaraq borc bilib. Bunu həm də dərs aldığı, dünyalar qədər sevdiyi unudulmaz müəllimləri qarşısında bir imtahan bilib. Sevənləri də olub, gözü götürməyənləri də.

Hər bir yazısında öz dəstxətini göstərməyi bacarıb. Həq kimin demədiyini qələmə almağı, nəqışlklərə irad tutmağı, qətiyyətini, dözümünü, iradəsini, mübarizə əzminə oxucularla bölməyi bacarıb. Qədirbilən oxucular onun sadiq dostları olub. Bəlkə də elə onların həvəsinə yazıb-yaradıb. Sayı-hesabı bilinmeyen məqalələrini toplayıb, nə az, nə çox - 20 kitab ərsəyə getirib. Bu kitablarda bir peşəkar qələm adəminin hadisələrə həssas münasibəti, ağrısı-acısı hiss olunmaqdadır. Bu yazılarında bir vətənpərvərin yurd sevgisi, bir vətəndaşın qəlb ağrısı duyulur.

Onun publisistik məqalələri obrazlılığı, üslubu, təqdimati, axiciliği ilə oxucunu cəlb edir. Qələmə aldığı mövzuların poetik sərlövhələri həm də müəllifin həyata şairanə baxışından xəbər verir. Bu yazınlarda, özü demişkən, "Söz uğrunda döyüşənlər" əks olunub. Xalq şairi

Nigar Rəfibəyli haqqında yazdığı "Çəməndə çiçəklər, meşədə quşlar - poeziyamızda Nigarın şeirləri", böyük yazardımız Mir Cəlala həsi etdiyi "Sənetin şöhrət zirvəsi", şair Qasim Qasimzadəyə həsr etdiyi "Zamanın ümmanında itən damlalar", Xalq yaziçisi Əzizə Cəfərzadə haqqında "Xəyalımızda yanmış işq əbədi ayrılığın qüssəsi", Xalq yaziçisi İlyas Əfəndiyevə yazdığı "Ədəbiyyatın solmayan çiçəkləri" və digər məqalələri oxucunun xəyal aləmini, həyata və dünyaya baxışını zənginləşdirir, insan həyatı daha dərinən dərk edir. Bu yazılar, müasirlerinin söylədiyi kimi, "zəmansız yazınlardır".

Elmi, ədəbi-publisistik, təqidi məqalələri ilə diqqət mərkəzində olan Flora Xəlilzadə haqqında müasirləri dəyərli fikirlər söyləyiblər. Görkəmli təqidçi, ədəbiyyatşunas alim Vəqif Yusifli yazıb: "Flora Xəlilzadə professional yazardır. Belə yazarların sayı mətbuatı sığınıb at oynadan, amma o atın üstündə duruş gətirməyənlərin sayından qat-qat azdır.

Flora xanım o azlardan biridir və öz yazıları ilə o çıxları utanıdır. Yeni biz bilirik ki, yazı necə olmalıdır - ən yaxşı yazılar ən yaxşı insanlara oxşayıb, temiz, saf, mənən qürurlu, heç bir maddiyat əsiri olmayıb, öz daxili azadlığını hifz edən insanlar kimi.

Professional səviyyə təkcə savadla, biliklə, dünyagörüşü

ile ölçülüür, həm də daxili mədəniyyətlə ölçülür.

Bu daxili mədəniyyət tələb edir ki, nə yazırsan, kimdən yazırsan, hansı mövzuya, hansı problemə müraciət edirsən, təki yalana, jurnalist "oyunbazlığına" Meyil eləmə. Həyatın nəfəsini öz nəfəsinə qatib yazıya ver".

Yadına gül nənəm, nər babam düşdü...

Qırx ildən çoxdur peşəkar jurnalist kimi mətbuatda çalışan Flora Xəlilzadənin "Bənövşə

ətirli səs", "Analar", "Bu mənim tale yolum", "Taleyimdən keçən adamlar", "Məmməd Araza məktub", "İgidliyin son zirvəsi", "Ruhumuzun ünvanı Şuşa" və digər publisistik kitabları ilə yanaşı, ədəbi yaradıcılığının məhsulu olan "Ruhumun ehtiyacı", "Ürəyim aldatdı məni", "Yuxular" adlı şeir kitabları da çap olunub.

Onun şeirlərində peşəkarlıqla yanaşı, ince lirizm, həzin kədər, yurd nisgili, torpaq həsrəti oxucunu düşünməyə sövq edir:

Ulu Tanrı, üz tutmuşam adına,
Ürəyimi yaralayan zülüm var.
Mən yurdsuzu salarsanmı yadına,
Xəyalimdə dağılmış bir elim var?..

Təsadüfi deyil ki, Flora Xəlilzadə şeirlərində bəzən doğma Uruduna pərvazlanır, elinin, obasının, ocaq yerinin, anasının bişirdiyi çörəyin, ata yurdunun ətrini alır.

Qaya kimi sərt görünən, amma bənövşə kimi kövrek ürəyə malik Flora xanım meharətli qələm sahibi kimi öz sənətinin bütün sirlərinə bələddir, sözü deməyin, fikrini cilalamağın yoluñu bilir, xəyalları, arzuları, həssas duyguları ilə ürəklərə körpü salır:

Yenə bahar gəldi, qaynacı qanım,
Könlüm öz evim, öz obam düşdü.
Ölümü, dirimi gərəkdi anım,
Yadına gül nənəm, nər babam düşdü...

Ürəyimsiz kəlmə yazan
deyiləm...

Hər zaman dili saf, sözü kəsərli həmkarımın əsl elm, sənət və ədəbiyyat adamları haqqında ürəklə yazdığını yazıldan zövq almışam. O da həmişə M.Arazın "Ürəyimsiz kəlmə yazan deyiləm, Nə qədər ki, öz əlimdi yazanım...", - fikrinə söy-kənib. Bu, həyatın, sənət fədailərinin ömrünün davamı deməkdir. Təmənnasız insanlığa və mədəniyyətə xidmət deməkdir.

Flora xanım özü hazırladığı, 7 cildlik nəzərdə tutulan "Yazdıqları" adlı külliyyatının I cildinin müqəddiməsində bu sevinin səbəbini daha gözəl izah edir: "Sözün dərgahında, sözün həzurunda həmişə başı uca dayanmaq üçün ürəyimin diktəsindən uzağa getməməyə çalışdım. Bu çarpışmaların, ziddiyət dolu həyatın içinde istəyimən dərəcədə nail oldum deyə bilmərəm. Tanrı bilir ki, söz mənim üçün dünyani bütün vədövlətindən yuxarıda dayanır. Söz mənim üçün diri bir xilqətdir, müqəddəs varlıqdır. Baxır bu xilqəti, varlığı necə duyursan, onu oxucuya, ya da səni eşidənə necə çatdırı bilirsən? Sözün məlhəmi də əvəzsizdir, yarası da dərindir...

Təsəllim budur ki, Sözün gətirdiyi rəğbətdən, məhəbbətdən mənən bəhrələndim, tanındım, sevildim, oxucu diqqəti qazandım, məhz Sözün sayəsində dünyani dolaşdım!"

Bu gün öz işini uğurla davam etdirir Flora Xəlilzadə. Yeni yaradıcılıq axtarışları və tükənməz sevgi ilə xalqın dəyərli ziyanlarını, ədiblərini geniş kütləyə tanıdır, ömürlərə işq salır, unudulanları xatırlayır. Ən maraqlı da odur ki, Flora Xəlilzadə bu gün təkcə özü mətbuatda külliyyə vurmur, həm də övladları Elnur və Bəhruz onun yolunu sevə-sevə davam etdirirler.

Flora Xəlilzadənin çəkdiyi zəhmət hər zaman yüksək qiymətləndirilir. O, Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin və Jurnalistlər Birliyinin üzvü kimi bir çox mükafatlara layiq görülüb. Onun aldığı mükafatları sadalasaq uzun bir siyahı alınar. Hər zaman yaradıcı adamlara diqqət və qayğı ilə yanaşan Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə aldığı "Tərəqqi" medalını və "Əməkdar jurnalist" fəxri adını isə həyatının ən böyük uğuru hesab edir.

Oxuların gözündə publisist kimi məşhurlaşan, bəzən yazdığı şeirləri üzə çıxarmaq istəməyən, "məni publisist kimi tanıyın" deyən sevimli həmkarımıza cansağlığı, uzun ömür arzulayıraq! Müasir mətbuatımız onunla daha oxunaqlı, daha cəlbedicidir.

Zərəngiz Mansurova